

vájt kemence kitapasztott boltozatának csak a legfelső része szakadt be, oldalai, és kerámiával kirakott sütőfelülete épen maradt. A kemencének két nyílást építettek, az egyik a tüzelőnyílás, a másik, vele átellenben egy kisebb szellőzőnyílás.

LISKA ANDRÁS

93. Gyula, 56. sz. lh., Siórét, Makkosi vízfolyás IV.

(Békés megye) *LT; Sza; A ?; Á*

1998. március 23. és április 38. között, a Gyula 56. számú lelőhelyen, amelynek a feltárását még 1997-ben kezdtük meg, újabb 10000 m² felületen végeztünk ásást. Összesen 75 objektum és 4 sír került napvilágra, amelyek egy vaskori, egy szarmata kori és egy Árpád-kori településhez tartoztak. Egy gödörből feltehetőleg 9. századi edénytöredékek kerültek elő.

A feltárt két vaskori ház szabályos, téglalap alakú volt, betöltésükből bronzfibula töredékei és grafitos soványítású kerámia került napvilágra. A gödrök egy részét szabályos, kerek tárlógödörként határozhatjuk meg, a másik részüket agyagbányászásra használták. A vaskori településhez tartozott két nagyobb méretű, kerek, függőleges oldalú kút is, amelyeket a magasan álló talajvíz miatt nem tudtunk teljesen kibontani.

A lelőhelyről a leggazdagabb leletanyag a szarmata kori objektumokból került elő. A változatos formájú, agyagbányászásra használt gödröket még a település megléte idején hulladékkal töltötték fel, amelyek feltárása során nagy mennyiségű, 3–4. századi kerámia került felszínre. Az egyik ilyen gödörben egy reliefdíszes, emberábrázolásos terra sigillata töredékre lelünk. A feltárás során előkerült három szarmata kori sír közül az egyik körárkos volt. A sírt kirabolták, csupán egy bronzfibulát találtunk a csontok mellett. Az egyetlen bolygatatlan sírban egy nő csontvázát találtuk. A temetéskor bronzfibulákkal, gyöngysorokkal ékesítették, ruhájának alját pasztagyöngyök százaival sűrűn kihímézték.

Az Árpád-kori település emlékeit a lelőhely nyugati részén találtuk meg. Két szabályos, megközelítőleg négyzet alakú, félig földbe mélyített házat tártunk fel, amelyekbe tűzhelyet építettek. Két külső kemencét is találtunk, mindkettő sütőfelületét edénytöredékekkel kirakták, majd vastagon letapasztották. A korszakhoz tartozó gödrök általában kerek, vagy ovális, egyenes oldalú tárlógödrök, vagy szabálytalan, agyagbányászásra használt gödrök voltak. A leletanyagban a jellegzetes csillámos soványítású, bekarcolt csigavonalas, vagy párhuzamos vonalkötelekkel díszített kerámia a meghatározó. Az Árpád-kori objektumok közelében találtuk az egyetlen olyan gödröt amelynek leletanyaga részben hasonlított az Árpád-kori kerámiára, ám né-

hány darab határozottan 9. századi edénytöredéket is magában foglalt. Keltezése bizonytalan a gödör elhelyezkedése és a körülötte talált nagy mennyiségű Árpád-kori kerámia miatt.

LISKA ANDRÁS

94. Gyula, 389. sz. lh.

(Békés megye) *Ó; Sza*

1998. március 4-én megkeresett bennünket a Gyulát elkerülő autótűt ásásán Mengyán János, gyulai lakos avval, hogy évtizedek óta őriz egy kis mécses alakú edénykét, amelyet még az édesapja talált a tanyájuk egyik melléképületének építése idején, s amit most át is adott a múzeumnak. A melléképület 1947 körül épült, azóta földmunkát nem végeztek a környezetében. A tanya környékén a szántott területet bejárva főleg szarmata kori, és néhány őskori edénytöredékeket gyűjtöttünk. A lelőhely azonosítható a gyulai MRT terepbejárásán talált Gyula 389. számú lelőhellyel.

Az edényke leírása: Kis méretű, kézzel formált, kétosztatú tálka. Szerves anyaggal soványított agyagból gyúrt, körte alakú, aszimmetrikus edény. Az egyik része nagyobb, a másik kisebb, a kettőt egy függőleges fal választja el. Pereme lekerekített, szabálytalan, az alja felé kissé szűkülő. Sárgászöld színű, törésfelületén fekete. Pereme több helyen csorbult. Feltehetőleg őskori.

LISKA ANDRÁS

95. Gyula, Remete, Baranyai-tanya (601. lh.)

(Békés megye) *R*

1998. március 9–30. között folytattuk a már elkezdett munkát, árvízvédelmi töltés építését megelőző leletmentés keretében.

A tavaly feltárt 24 rézkori (tiszapolgári kultúra), valamint újkori objektum mellé újabb 12 tiszapolgári kultúrába sorolható, valamint további újkori és bizonytalan korú objektumot és egy újkori árokrendszert találtunk. Így összességében 37 objektumot tártunk fel a területen, melyek szórt szerkezetű kora rézkori telep- re illetve újkori tanyára utalnak.

GYUCHA ATTILA – MEDGYESI PÁL

96. Gyula, Remete, Digó-gödör (487. lh.)

(Békés megye) *Á*

1998. március 25-én kezdtük el a munkát ezen a lelőhelyen. A leletmentő ásásra a Kisdelta víztározó gátjának megépítése miatt került sor. A költségeket a KÖVIZIG (Körös Vidéki Vízügyi Igazgatóság) fedezte. Az előzetes terepbejárás során itt Árpád-kori edénytöredékeket találtunk, s ezek alapján egy Árpád-kori településre számíthattunk már a munkák elején.